

Studiu de caz

I: DATE PERSONALE

Numele și prenumele: R.A

Genul: F

Data nașterii: 03.02.2016

Grupa mare, Ed. C.C

Elev cu cerințe educaționale speciale

Diagnostic specialist: Intelect liminal, tulburări de vorbire și tulburări instrumentale.

Diagnostic logopedic: Parasigmatism-înlocuirea sunetelor, ș, j, ț cu s;

Profesor logoped Bodone Raluca

R.A are vârsta de 5 ani și a beneficiat până în prezent de trei ani de educație de nivel preșcolar . A. locuit o bună perioadă din viața ei doar cu mama și fratele ei mai mic. Mama s-a separat de tata la scurt timp după nașterea copiilor. Erau doar separați, nu și divorțați. Apoi A. a fost abandonată de mama pe stradă în luna decembrie înainte de Crăciun, la vârsta de 3 ani alături de pe fratele ei mai mic cu un an. I-au găsit agenții de Poliție din orașul Tăuții Măgherauș și i-au dus la tata.

De atunci ei locuiesc împreună cu tata la o stană, unde el lucrează ca și îngrijitor la animale.

Diagnosticul psihologic dat de specialist este de **intelect liminal, tulburări de vorbire și tulburări instrumentale.**

Examenul prechizițiilor

În urma evaluării prechizițiilor prin sarcini specifice au identificat următoarele aspecte:

- lateralitatea este dreaptă pentru ochi, mână, ureche, picior,
- schema corporală este dezvoltată normal, copilul denumește părțile corpului și cunoaște funcționalitatea acestora.

A. nu are dezvoltat conceptul de număr, poate diferenția și exprima cantitatea, mai mult-puțin într-o mulțime, nu numără corect până la 10, nu face asocieri. (examinarea a fost realizată prin intermediul sarcinilor propuse de soft-ul educațional

Logopedix).

- orientarea spațio-temporală în curs de dezvoltare.
- abilitățile referitoare la conștiința fonologică, procesarea fonologică și auzul fonematic sunt deficitar dezvoltate,
- abilitățile respiratorii sunt deficitare, volumul de aer respirator este scăzut și are o capacitate slabă de prelungire a aerului expirat,
- motricitatea generală este dezvoltată corespunzător conform vârstei cronologice , nu prezintă dificultăți la nivelul mersului, manipulării obiectelor și a scrisului.

La examinarea funcțională a aparatului fonoarticular au fost identificate deficite la nivelul: motricității linguale, motricității mandibulare, motricității labiale, coordonării activității respiratorii, auzului fonematic.

Examinarea limbajului și a comunicării:

- proba vorbirii independente;
- povestire după imagini (s-a notat fluența vorbirii, amplitudinea vocii, vocabularul, ritmul);
- proba de orientare spațială și temporală;
- proba de cunoaștere a vârstei psihologice a limbajului;
- programul **Pași prin lumea sunetelor (ASTTRL)**
- albumul logopedic

În urma evaluării logopedice pe baza metodelor tradiționale îmbinate cu cele moderne (soft-uri educaționale) s-a stabilit diagnosticul de- **parasigmatism** – cu referire la tulburările de pronunție ale următoarelor sunete „ț”, „ș”, „j”. A. prezintă mari dificultăți de discriminare fonologică între fonemele menționate mai sus și la nivelul pronunției toate aceste foneme erau înlocuite cu „s”.

Implicațiile diagnosticului logopedic:- ușor neinteligibilă când se grăbește, comunicarea cu ceilalți este afectată, feed-back negativ din partea colegilor, intensificarea tulburării de atașament și a problemelor comportamentale ;

Auzul fonematic deficitar;

- Vocabular sărac, se exprimă în propoziții simple;
- Ritmul vorbirii normal.

examenul vocii: tonalitate bună.

- scrierea:

- aspect grafic: nu respectă spațialitatea paginii, nu se încadrează în contur
- scrierea cifrelor: în curs de consolidare
- scrierea literelor: în curs de consolidare

Alte metode utilizate în investigare:

- interviul cu tata;
- discuții cu dna educatoare,
- consilierul școlar.

Programul terapeutic

Obiective:

- Dezvoltarea mobilității organelor fonoarticulare;
- Educarea respirației;
- Dezvoltarea auzului fonematic;
- Pronunțarea corectă a sunetelor Ș, J, Ț prin fixarea și automatizarea lor în vorbirea curentă.

Terapia generală s-a realizat prin:

1. Exerciții fizice pentru dezvoltarea mobilității corporale: gimnastica gâtului, brațelor, mâinilor.
2. Exerciții pentru dezvoltarea aparatului fonoarticulator (limba, palat, maxilare)
 - închide /deschide gura, liber/cu rezistență;
 - rotunjirea buzelor;
 - limba cupă în afara cavității bucale;
 - limba cupă în interiorul cavității bucale;
 - vârful limbii ridicat în partea anterioară a palatului;
 - marginile limbii apropiate de molarii superiori;
 - întinderea buzelor cu dezgolirea dinților;
 - gura deschisă, vârful limbii se sprijină în spatele dinților de sus, apoi în spatele dinților de jos;
 - exerciții de retragere și umflare alternativă a obrazilor;

3. Educarea respirației:

Respirația nonverbală:

- suflă în lumânare;
- umflă balonul;
- suflă cu paiul în apă;
- suflă în trompetă, fluier, muzicuță;
- suflă în confetti așezate pe dosul mâinii;
- aburește oglinda;
- fotbal pe masa cu un ghemotoc de vată;

Respirație verbală:

- pronunță vocalele rar, ritmic, prelung;
- pronunță ritmic consoane;
- pronunță grupe de vocale într-o singură expirație;
- pronunță silabe într-o singură expirație;
- număratul până la 10 în expir;

4. Dezvoltarea auzului fonematic s-a realizat prin jocuri exerciții de tipul “Cum face?”, exerciții de discriminare auditivă a sunetelor din aceeași arie de articulare S, Z, Ț, Ș, J, discriminarea auditivă și vizuală a fonemelor S-Ț și Ș -J, analiza fonetică a cuvintelor care conțin sunetele Ș și Ț (despărțire în silabe, identificarea sunetelor din silabe, identificarea poziției sunetului în cuvânt (inițial, mediu, final), discriminarea sunetului cu care începe și se termină cuvântul.

Terapia specifică presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. Impostarea sunetelor Ș-J-Ț

S-a demonstrat subiectului poziția organelor fonatoare la oglindă:

Pentru Ș : buzele sunt rotunjite în formă de pâlnie și aduse în față, limba este contractată, marginile ei se sprijină pe molarii superiori, iar vârful se întoarce spre bolta palatină, jetul de aer fonator produce zgomot șuierat, acesta se simte în podul palmei ca un suflu de aer cald.

Sunetul “**J**” se obține în aceeași manieră ca sunetul “**Ș**”, cu conștientizarea vibrației laringiene. El se emite corect prin rotunjirea buzelor; limba capătă o formă de cupă, fiind puțin încordată; vârful ei este ușor ridicat, dar fără să acopere spațiul dintre dinți. Puneți copilul să țină mâna pe gâtul dvs. și apoi pe al lui pentru a simți vibrația. Pentru **Ț** : vârful limbii se sprijină în spatele incisivilor inferiori, partea mediană a limbii împinge tare în alvelolele superioare, limba este ca un pod, se emite ts cât mai apropiat și din ce în ce mai repede.

2. Consolidarea sunetelor Ș, J, Ț,

A. Silabe

-în silabe directe și inverse: *Șa, șe, ši, șo, șu, șă, Aș, eș, iș, oș, uș, ăș, ta, te, ti, to. Țu, ță, aț, eț, iț, oț, uț, ăț;*

- în silabe repetate: *șasa, șese, šiși, șoșo, șusu, așaș, eșeș, ișiș, oșoș, ușuș, țata, țete, țiți.*

Țoto, țutu, ațat, ețet, ițit, oțot, uțut;

-în pozitie intervocalica: *Așa, eșa , ișa , oșa, ușa ,așe, eșe, ișe, oșe, uș, ața, ețe, iți, oțo, uțu;*

-în logatomi inițiali: *Șon, șan, șăt, șel, șit, şuț, șep , șăn, șân, șam, șet, șos, șun șom, șor, șer, șăr, șum, șut, șic, țan, țet, țil, țov, țib, țup, țăm;*

-în logatomi finali: *Șoș, viș, soș, lăș, ziș, maș, faș, suș, laș, voș, biș, paș, giș, saș, toț, viț, soț, lăț, ziț, maț, faț, suț, deț, voț, căț;*

-în combinații consonantice: *Șta, šte, ști, țpo. șpu., șpă, șnu, șva, șdi, șco, șbi, șlo, eșt, așp, ișt, oșp, ușc, ășt, elș, șca, șcă, oșc, țpa, țpi, țpo, anț, unț, alț, ubț, acț, ipt, ulț, țlo, țmi, amț, opt, așt*

-în combinație cu diftongi: *șea, șiu, șoa, șao, șio, șui, șeu, șau, șue, șâu, șei , ție, ței, țeu. țoa, țio, șao, țui, țeu, țau;*

B. Consolidarea sunetelor Ș, J, Ț în cuvinte

-în poziție inițială

*cuvinte monosilabice: șal , șah, șef, șoc, șa, șir, șut, șanț, jaf, jar, jeg, jet, jilț, joc, jos, jug, țip, țop, țol, țărm,

*cuvinte bisilabice: șopti, șoșon, șubă, șură, șurub, șase, șarpe, șapcă, șade, șapte, șale, șalău, șină, șiroi, șiret, jale, jungle, judo, joben, jalon, țeapa, țeavă, țipăt, țigan, țintă, țăran, țăruș, țară ;

*cuvinte polisilabice: șopârlă, șoricel, șobolan, șugubăț, șantier, șervețel, șemineu, jaguar, jachetă, jaluzea, japonez, jefui, țelină, țărână, țigară, țarancă, țârâi, țambal, țesătoare, țurture;

*grupe consonante: șnur, șnitel, șpaclu, școala, șterge, ștrand, șder, șgheab

-în poziție mediană

* cuvinte monosilabice: ușă, așa, coajă, joc, deja, dejun, poți, coți, moți;

* cuvinte bisilabice: ușor, roșu, Mișu, Nușă, așez, coșar, tuși, păși, deși, vișin, fișă, gușă, creșă, meșă , mațe, rațe, față, bețe, cutit, cățel, oțet, vițel, viță, gheță, oțet, viață;

*cuvinte polisilabice: roșie, pușor, matusă, mânășă, păpușă, orășel, cireșe, vișine, mașina, camașa, prajitură, ajuna, bijuterie, prăjit, ajunge, încălta, amenință, înțepa, porțelan, lecția, certați, mulțumiți, părinți, încălțăminte, balanță, dorință;

*grupe consonante: poștaș, pește, meșter, crește, veșted, praștie, liniște, clește, ceașcă, cușcă, pușcă, cașcaval, cloșca, frișcă, morișcă, dușman, moșneag, pronunție, mențiune;

-în poziție finală

*cuvinte monosilabice: coș, moș, borș, duș, tuș, caș, naș, leș, zaț, maț, laț, hoț, moț, soț, băț, struț ;

*cuvinte bisilabice: cocoș, țăruș, golaș, fâraș, codaș, cosaș, oraș, leneș, tufiș, ghetuș, culcuș, coteț, podțt, agăț, Dănuț, căluț, drăguț, micuț;

*cuvinte polisilabice: cocoloș, gălbenuș, cărbuș, derdeluș, covoraș, umerăș, copilaș, bogătaș, acoperiș, tovarăș;

*grupe consonante: jilț, ronț, glonț, sort, încalț, șanț,

3 . Automatizarea sunetelor Ș și Ț

***Exersarea sunetelor deficitare în propoziții** prin exerciții de pronunție a unor propoziții în care sunetele Ș și Ț se află la început, la mijloc și la sfârșit :

Șarpele s-a ascuns în tufiș. / Șerban greșește des. / Pe șosea sunt șase mașini. / Cocoșul roșu s-a ascuns în tufiș. / Poștașul aduce poșta la școală. / Suișul s-a sfârșit. / Mușc dintr-o roșie. / Țântarii înțepă pe timpul nopții. / Țapul este ținut în țarc. / Cățelul meu are dinții

ascuțiți./ Letiția este o fetiță draăguță./ Rochița este boțită./ Tița ronțăie pesmeți uscați./
Am fost în piață să cumpăr țelină și verdeață.

Jana are cojoc. Jenica a plecat joi. Julieta mă ajută la bagaje. Bujor a mâncat jumătate de prăjitură.

*Exersarea sunetelor corectate în texte pe care elevul le repetă sau le povestește

*Exersarea sunetelor corectate în poezii scurte

*Exersarea sunetelor corectate în ghicitori

*Exersarea sunetelor corectate în povestiri după imagini.

Concluzii :

În urma programului de terapie aplicat pe tot parcursul anului școlar A. a evoluat foarte mult în ceea ce privește mobilitatea aparatului fonoarticulator, educarea respirației și dezvoltarea auzului fonematic. Emite sunete deficitare doar când este atenționată și prin explicații, dar nu sunt consolidate. În sarcinile de lucru are nevoie în continuare de sprijin și explicații suplimentare. Deși are o evoluție bună rămâne în continuare în terapia logopedică și în anul școlar următor pentru consolidare, diferențiere, automatizarea sunetelor deficitare și pentru o mai ușoară integrare la școală.

